

Anvisningar för inrättande och avveckling av ämne på forskarnivå

Dnr:	L 2025/I50
Dokumenttyp:	Anvisningar
Beslutsfattare:	Rektor
Beslutsdatum:	2025-12-08
Ansvarig avdelning:	Högskolekansliet
Dokumentansvarig:	Johannes Sandén

Syfte

Syftet med detta styrdokument är att beskriva beslutsprocessen vid inrättande och avveckling av ämne på forskarnivå.

Målgruppen för detta styrdokument är medarbetare på Högskolan som avser ansöka om inrättande eller avveckling av ämne på forskarnivå.

Bakgrund

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar om vilka lärosäten som får utfärda examina på forskarnivå inom ett visst område, efter att lärosätet ansökt om detta. Vid Högskolan är utbildning på forskarnivå organiserad i ämnen inom de områden där Högskolan har examensrätt. Rektor beslutar, efter kvalitetssäkring av forsknings- och utbildningsnämnden (FUN), om att inrätta ämnen på forskarnivå. Rektor fattar även beslut om avveckling av ämnen på forskarnivå. Dessa anvisningar utgör en precisering och lokal anpassning av bestämmelser enligt högskolelagen (SFS 1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100).

Som ett komplement till detta styrdokument finns:

- Anvisningar för kvalitetssäkring av ansökan om inrättande av ämne på forskarnivå

Kriterier vid inrättande av ämne på forskarnivå

Följande kriterier ska tillämpas vid inrättande av ämne på forskarnivå vid Högskolan i Halmstad:

1. Ämnet ska ligga inom ett område där Högskolan har tillstånd att utfärda examen på forskarnivå.
2. Ämnet ska vila på forskning av tillräcklig omfattning och vetenskaplig kvalitet för att möjliggöra forskarutbildning på hög nivå.
3. Ämnet ska ha en tydlig, relevant och vetenskapligt väl avgränsad ämnesbeskrivning samt ett ändamålsenligt upplägg.
4. Ämnet ska finnas i en forskarutbildningsmiljö med goda förutsättningar avseende:
 - a. handledar- och lärarkompetens
 - b. planerad doktorandvolym och rekryteringsbas
 - c. ekonomiska och infrastrukturella förutsättningar
5. Ämnet ska beakta relationen till befintliga ämnen på forskarnivå.
6. Ämnet ska finnas i en forskarutbildningsmiljö med aktiva nätverk och samverkansmöjligheter, nationellt och internationellt.
7. Utbildningen ska ge doktoranderna goda förutsättningar för karriärutveckling och för etablering på arbetsmarknaden.
8. Ämnets kollegium ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som säkerställer att utbildningen håller hög kvalitet, utvecklas kontinuerligt och att doktoranderna ges möjlighet att aktivt bidra till utvecklingen.
9. Jämställdhetsperspektiv och hållbar utveckling ska integreras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.
10. Det ska finnas ett förslag till allmän studieplan som följer gällande nationella föreskrifter och lokala bestämmelser.

Beslutsprocess vid inrättande av ämne på forskarnivå

För inrättande av ämne på forskarnivå ska beslutsprocessen genomföras i följande faser:

Fas 1: Förfrågan och ansökan om att starta process för att inrätta ämne på forskarnivå

Akademichef skickar in en förfrågan om att starta process för att ansöka om inrättande av ämne på forskarnivå till rektor, förfrågan ska tillstyrkas av akademirådet. Till förfrågan ska även en kortfattad ansökan bifogas. Ansökan ska utformas enligt framtagna mall och behandla de fem första kriterierna som används vid inrättande av ämne på forskarnivå.

Beredning av ansökan

En beredningsgrupp (rektors beredningsgrupp) bestående av berörd vicerektor, controller för utbildning/controller för forskning samt handläggare bereder ansökan. Beredningsgruppen kan begära in kompletteringar om behov finns. Beredningsgruppen för en dialog med rektor med utgångspunkt i strategiska överväganden.

Beslut

Rektor beslutar huruvida akademien får skriva fram en komplett ansökan (Fas 2).

Fas 2: Ansökan om inrättande av ämne på forskarnivå

Ansökan om inrättande av ämne på forskarnivå skickas in av academichef till FUN:s kansli då FUN har ansvaret för kvalitetssäkring av ansökan om att inrätta ämne på forskarnivå. Ansökan ska utformas enligt framtagna mall och behandla kriterierna som används vid inrättande av ämne på forskarnivå.

Beredning av ansökan om att inrätta ämne på forskarnivå

Kvalitetssäkringsprocessen för fas 2 ansökan beskrivs i Anvisningar för kvalitetssäkring av ansökan om inrättande av ämne på forskarnivå.

Beslut om att inrätta ämne på forskarnivå

Forsknings- och utbildningsnämnden bedömer genom kvalitetssäkring av ansökan om utbildningen har de förutsättningar som krävs för att genomföras i relation till kriterierna. Efter genomförd bedömning överlämnar nämnden ärendet till rektors beredningsgrupp för vidare hantering. Rektor fattar därefter beslut.

Inför start av forskarutbildningen

Alla ämnen på forskarnivå ska ha en allmän studieplan. Innan utbildning kan starta inom ett ämne måste den allmänna studieplanen fastställas av forsknings- och utbildningsnämnden.

Beslutsprocess vid avveckling av ämne på forskarnivå

Rektor beslutar om avveckling av ämnen forskarnivå. Initiativ till avveckling kommer i normalfallet från en akademi men kan även initieras av rektor eller FUN. Vid förslag om avveckling ska akademien tillhandahålla ett underlag innehållande en motivering och konsekvensanalys som redogör för hur avvecklingen påverkar befintliga doktorander, personal, ekonomi samt huruvida andra akademier och utbildningar berörs.

Grunder för avveckling kan vara:

- relationen till Högskolans vision och strategier,
- inrättande av nytt ämne på forskarnivå som inkluderar eller ersätter ett tidigare inrättat ämne,
- för få doktorander,
- brist på kompetens,
- kvalitetsbrister,
- förändringar i efterfrågan på arbetsmarknaden i de fall där det är relevant eller
- brist på resurser.